

Lâm Đồng: Cần chính sách đồng bộ để nhân rộng tưới tiên tiến tại khu vực phía Tây

08:53 02/03/2026

Trong bối cảnh biến đổi khí hậu diễn biến ngày càng phức tạp, việc áp dụng công nghệ tưới tiên tiến không chỉ là xu hướng mà đã trở thành giải pháp thiết yếu nhằm tiết kiệm tài nguyên nước, giảm chi phí sản xuất và nâng cao chất lượng nông sản. Tuy nhiên, để mô hình này được nhân rộng tại khu vực phía Tây tỉnh Lâm Đồng, cần có sự hỗ trợ đồng bộ về chính sách, kỹ thuật và nguồn lực đầu tư.



Vườn sầu riêng của gia đình ông Bùi Quốc Việt sử dụng hệ thống tưới nước, bón phân tiên tiến giúp cây trồng phát triển ổn định hơn.

Gia tăng hiệu quả canh tác

Tại tổ dân phố Phú Xuân, phường Đông Gia Nghĩa, vườn sầu riêng hơn 1 ha với khoảng 1.000 cây của gia đình ông Bùi Quốc Việt đã áp dụng hệ thống tưới phun mưa tiên tiến nhiều năm nay. Theo ông Việt, hệ thống này giúp kiểm soát

chính xác lượng nước và dinh dưỡng cung cấp cho từng cây theo từng giai đoạn sinh trưởng. Nhờ đó, cây trồng phát triển đồng đều, hạn chế lãng phí và tối ưu khả năng hấp thụ dưỡng chất.

Trong điều kiện thời tiết thất thường, giải pháp tưới tiên tiến góp phần đảm bảo chất lượng trái, duy trì năng suất ổn định và nâng cao giá trị kinh tế của sản phẩm.

Tương tự, bà Nguyễn Thị Mai tại thôn Quảng Hợp, xã Quảng Sơn cũng đầu tư hệ thống tưới tiên tiến cho gần 2 ha cam, quýt. Theo bà Mai, phương pháp này giúp duy trì độ ẩm đất ổn định và dễ dàng điều chỉnh lượng phân bón qua hệ thống tưới, hiệu quả hơn so với cách tưới truyền thống.

Những mô hình thực tế cho thấy tưới tiên tiến mang lại lợi ích rõ rệt về năng suất, chất lượng và chi phí sản xuất.

Tháo gỡ rào cản để nhân rộng

Dù hiệu quả đã được ghi nhận, diện tích áp dụng tưới tiên tiến tại khu vực phía Tây Lâm Đồng vẫn còn khiêm tốn. Theo Sở Nông nghiệp và Môi trường, toàn khu vực hiện có khoảng 95.000 ha cây trồng ứng dụng một phần công nghệ cao, nhưng chỉ khoảng 3.200 ha áp dụng hệ thống tưới tiết kiệm – chiếm tỷ lệ rất nhỏ so với tổng diện tích sản xuất.

Nguyên nhân chính đến từ một số rào cản: Chi phí đầu tư ban đầu khá cao, trung bình khoảng 100 triệu đồng/ha (đối với địa hình bằng phẳng có thể thấp hơn), gây áp lực lớn đối với các hộ sản xuất nhỏ. Một số hộ chưa được hướng dẫn kỹ thuật bài bản dẫn đến vận hành chưa hiệu quả. Hệ thống cần được bảo dưỡng, duy tu định kỳ; nếu thiếu quy hoạch và kỹ thuật phù hợp có thể phát sinh hư hỏng, làm giảm hiệu quả đầu tư.

Thực tế cho thấy, nếu không có mô hình phù hợp theo từng nhóm cây trồng (ngắn ngày, dài ngày, cây ăn trái, cây công nghiệp) và điều kiện địa hình (dốc, bằng phẳng), việc đầu tư có thể không đạt kỳ vọng.

Định hướng hỗ trợ và giải pháp đồng bộ

Theo đánh giá chuyên môn, tưới tiên tiến có thể giúp giảm khoảng 30% lượng nước sử dụng và tiết kiệm đến 70% nhân công tưới. Đây là lợi thế lớn trong bối cảnh khan hiếm lao động nông nghiệp và nguy cơ hạn hán gia tăng.

Trước thực trạng đó, ngành Nông nghiệp và Môi trường đang thúc đẩy các giải pháp bảo đảm nguồn nước tưới, phòng chống khô hạn, đồng thời khuyến nghị

các địa phương triển khai mô hình tưới tiết kiệm cho lúa và cây trồng cạn. Đặc biệt, ưu tiên áp dụng với cây ăn trái và cây có giá trị kinh tế cao nhằm bảo đảm nhu cầu nước tối thiểu trong các giai đoạn sinh trưởng nhạy cảm.

Để mô hình được nhân rộng bền vững, cần: Chính sách hỗ trợ tài chính phù hợp, nhất là cho hộ sản xuất nhỏ lẻ. Xây dựng các mô hình mẫu theo từng loại cây và điều kiện địa hình cụ thể. Tăng cường hướng dẫn kỹ thuật, đào tạo vận hành và bảo trì hệ thống. Đẩy mạnh truyền thông để nông dân nhận diện rõ hiệu quả kinh tế dài hạn.

Tưới tiên tiến không chỉ là giải pháp kỹ thuật, mà còn là bước chuyển quan trọng trong tái cơ cấu nông nghiệp theo hướng hiện đại, thích ứng với biến đổi khí hậu. Nếu được hỗ trợ đúng trọng tâm và triển khai đồng bộ, khu vực phía Tây Lâm Đồng hoàn toàn có thể nâng tỷ lệ ứng dụng, từng bước xây dựng nền sản xuất nông nghiệp bền vững và hiệu quả hơn.

Hoàng Phương (t/h)